

Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

Скопје, 30 ноември 2018 година

Соопштение за печат

Позначајни движења во платниот биланс¹ во третиот квартал од 2018 година

Во третиот квартал од 2018 година во тековните трансакции со нерезиденти е остварен суфицит од 202,2 милиона евра, главно како резултат на добрите остварувања кај секундарниот доход и услугите. Кај финансиските трансакции со нерезиденти се остварени позначителни нето-одливи кај категориите валути и депозити, трговски кредити и портфолио-инвестиции. Оттука, девизните резерви во третото тримесечје се зголемија за 91,6 милиони евра.

Основни компоненти на платниот биланс на Република Македонија

(во милиони евра)

	тековна година				претходна година				квартална промена		годишна промена		збирна промена	
	Кв.1 2018	Кв.2 2018	Кв.3 2018	Кв.1-Кв.3 2018	Кв.1 2017	Кв.2 2017	Кв.3 2017	Кв.1-Кв.3 2017	милиони евра	%	милиони евра	%	милиони евра	%
Тековна сметка	-140.7	29.6	202.2	91.2	-135.4	-90.8	189.4	-36.8	172.6	...*	12.8	6.8	128.0	...*
Стоки	-463.0	-406.2	-395.7	-1,264.9	-462.0	-417.4	-405.1	-1,284.5	10.5	-2.6	9.4	-2.3	19.6	-1.5
Услуги	101.7	117.2	186.1	404.9	97.9	42.2	183.3	323.4	69.0	58.9	2.9	1.6	81.6	25.2
Примарен доход	-108.6	-106.2	-111.2	-326.0	-98.5	-101.4	-101.6	-301.5	-5.0	4.7	-9.6	9.5	-24.6	8.2
Секундарен доход	329.2	424.9	523.1	1,277.2	327.1	385.7	512.9	1,225.8	98.2	23.1	10.2	2.0	51.4	4.2
Капитална сметка	0.3	0.2	0.0	0.5	4.0	5.2	2.9	12.1	-0.3		-3.0		-11.6	
Финансиска сметка	-154.6	41.8	207.0	94.2	-121.5	-97.9	190.0	-29.3	165.2		17.0		123.5	
Директни инвестиции	-229.1	-87.4	5.9	-310.5	-96.5	22.3	63.0	-11.2	93.3		-57.0		-299.2	
Портфолио инвестиции	-368.6	1.4	35.0	-332.2	-20.3	7.2	39.6	26.5	33.6		-4.6		-358.7	
Валути и депозити	80.3	72.8	72.9	225.9	34.4	19.6	158.1	212.1	0.1		-85.2		13.9	
Заеми	47.0	-59.4	-35.3	-47.7	29.1	-23.9	44.1	49.3	24.0		-79.5		-97.0	
Трговски кредити	59.3	54.0	37.1	150.4	-1.8	-61.4	-14.1	-77.2	-16.9		51.2		227.6	
Девизни резерви	256.6	60.9	91.6	409.1	-66.5	-61.3	-100.6	-228.4	30.6		192.1		637.5	

* процентуалната промена е над 100.

Напомена: Во финансиската сметка знакот (-) означува нето-приливи од странство. Кај девизните резерви знакот (+) означува зголемување, додека знакот (-) означува намалување на девизните средства. Од податоците за девизните резерви се исклучени ценовните промени и курсните разлики.

Извор: НБРМ.

Тековна сметка

Поволните остварувања во тековните трансакции со нерезиденти во третиот квартал од 2018 година се резултат на нето-приливите остварени кај секундарниот доход и размената на услуги (523,1 и 186,1 милион евра, соодветно), коишто ги надминаа дефицитите

¹ Платниот биланс претставува статистички извештај којшто систематски ги сумира сите економски трансакции на Република Македонија со странство за определен временски период, односно ги сумира тековните, капиталните и финансиските трансакции помеѓу резидентите и нерезидентите.

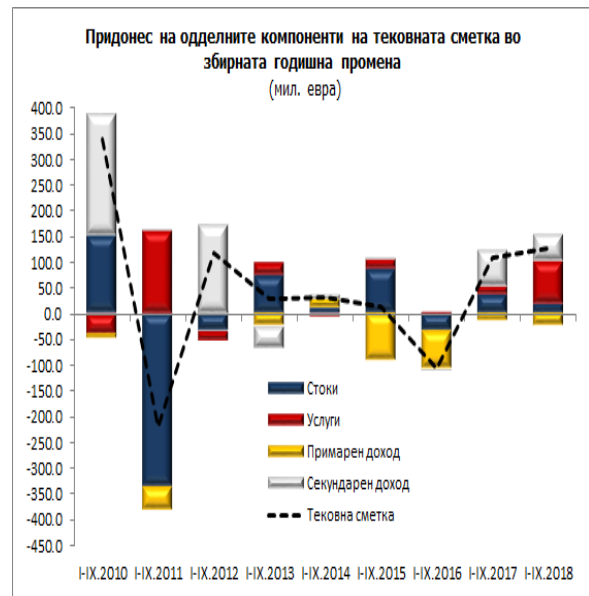
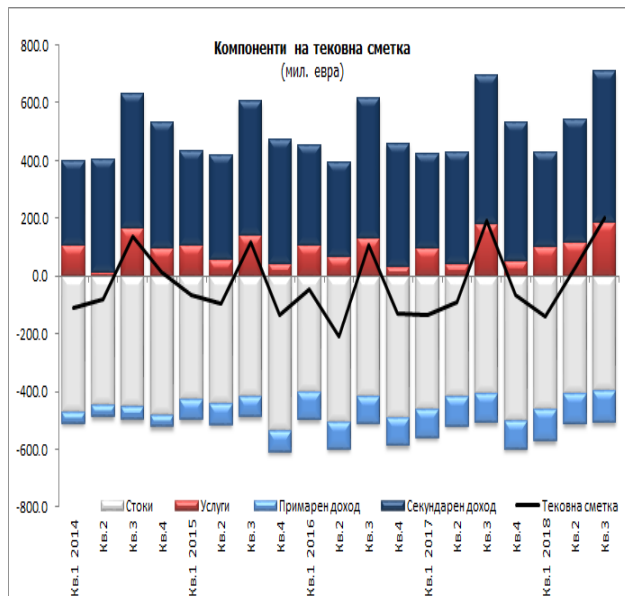

Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

остварени кај стоковната размена (395,7 милиони евра) и кај примарниот доход (111,2 милиона евра).

Споредено на квартална основа, тековната сметка бележи позитивна промена, односно зголемување на суфицитот од 172,6 милиони евра. Најзначајни подобрувања се остварени кај секундарниот доход и кај размената на услуги (98,2 милиона евра и 69 милиони евра, соодветно), а во помал обем и кај размената на стоки (10,5 милиони евра), наспроти послабите остварувања кај примарниот доход (5 милиони евра).

Споредбата на остварувањата кај салдото на тековната сметка во првите девет месеци од 2018 година со истиот период од 2017 година, исто така, укажува на поволни остварувања во екстерниот сектор. Имено, суфицитот на тековната сметка е повисок за 128 милиони евра, главно заради подобрите остварувања кај услугите (за 81,6 милиони евра) и кај секундарниот доход (за 51,4 милиона евра), а во помала мерка и кај размената на стоки (за 19,6 милиони евра), додека единствено дефицитот кај примарниот доход се продлабочи (за 24,6 милиони евра).

Извор: НБРМ.

Финансиска сметка

Кај финансиските трансакции со нерезидентите, во третиот квартал од 2018 година позначајни нето-одливи се евидентирани кај валутите и депозитите (72,9 милиони евра), трговските кредити (37,1 милион евра) и портфолио-инвестициите (35 милиони евра), а нето-приливи има кај заемите (35,3 милиони евра). Девизните резерви бележат зголемување од 91,6 милиони евра.

Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

Во третиот квартал, кај директните инвестиции се остварени нето-одливи од 5,9 милиони евра. Анализирани по компоненти, ваквите остварувања се резултат на нето-одливите кај меѓукомпанискиот долг (54,8 милиони евра), коишто делумно беа неутрализирани со нето-приливите кај сопственичкиот капитал (24,7 милиони евра) и реинвестирањето на добивката (24,1 милион евра). Од почетокот на годината заклучно со септември, се остварени нето-приливи врз основа на директни инвестиции во износ од 310,5 милиони евра, што е повеќе за 299,2 милиона евра во однос на истиот период од минатата година.

Обврските врз основа на директни инвестиции², во третиот квартал од 2018 година, се зголемени за 38,9 милиони евра, при зголемување на обврските поврзани со реинвестирање на добивката (27 милиони евра) и сопственичкиот капитал (24,5 милиони евра), додека обврските врз основа на меѓукомпанискиот долг во третиот квартал се намалија (12,7 милиони евра).

Во истиот период, средствата врз основа на директни инвестиции се зголемени за 44,8 милиони евра, во најголем дел како резултат на зголемените меѓукомпаниски побарувања (за 42,1 милион евра).

Во третиот квартал, кај заемите се остварени нето-приливи од 35,3 милиони евра како резултат на нето-приливите кај останатите сектори³ (23,4 милиони евра) и секторот „депозитни институции“ (21 милион евра), додека кај секторот „држава“ се евидентирани нето-одливи (6,1 милион евра).

Остварениот збирен суфицит во тековната сметка од 91,2 милиона евра, како и нето-приливите од портфолио-инвестициите (332,2 милиона евра), директните инвестиции (310,5 милиони евра) и заемите (47,7 милиони евра) ги надминаа нето-одливите на средства врз основа на валути и депозити (225,9 милиони евра) и трговски кредити (150,4 милиони евра), што овозможи значителен раст на девизните резерви во првите три квартали од 409,1 милион евра.

---

² Се прикажуваат директните инвестиции во зависност од тоа дали финансиските трансакции создаваат обврска кон или побарување (средства) од странство.

³ Останатите сектори опфаќаат: останати финансиски институции, нефинансиски претпријатија, домаќинства и непрофитни институции коишто им служат на домаќинствата.

Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

Извор: НБРМ.

Ревизии на податоци

Податоците за платниот биланс во ова соопштение содржат редовна ревизија на податоците за периодот јануари – јуни 2018 година заради подобрување на нивниот квалитет. Притоа, во тековната сметка ревизијата на податоците придонесе за намалување на дефицитот за 17,2 милиона евра, главно како резултат на намалувањето на дефицитот во размената на стоки (за 19,3 милиони евра).

Кај финансиската сметка ревизијата на податоците се однесува на зголемување на нето-одливите врз основа на трговски кредити за 10 милиони евра, како и намалување на нето-приливите врз основа на директни инвестиции за 8,2 милиона евра.

Ревизијата на податоците доведе до речиси незначително зголемување на грешките и пропустите за периодот јануари – јуни 2018 година (за 0,9 милиони евра).

Придружни информации

Временски серии податоци: годишни, квартални и месечни податоци за платниот биланс
http://www.nbrm.mk/platen_bilans.nspj

Методолошки појаснувања: http://www.nbrm.mk/platen_bilans.nspj

**Народна банка на Република Македонија
Дирекција за статистика**

Следни објавувања: Календар на објавување податоци
http://www.nbrm.mk/kalendar_na_objavuvanje_na_podatoci.nspх

Квартален платен биланс: 28 февруари 2019 (референтен период, заклучно со декември 2018 година).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нè на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02 3215 181 локал 103 (или 110/108).